

De PvdA, in congres bijeen op 14 en 15 januari 2017 te Utrecht,

Overwegende dat:

- na afloop van de oorlog in 1945 in Nederlands-Indië / Indonesië, nu 72 jaar geleden, nog steeds geen bevredigende regeling tot stand is gekomen m.b.t. compensatie van oorlogsschade en terugbetaling van niet uitgekeerde salarissen gedurende de oorlog 1942-1945;
- deze “Indische Kwestie” door alle achtereenvolgende kabinetten genegeerd en opzij geschoven is om politieke en economische redenen;
- de huidige regering voornemens is om onderzoek te doen naar de periode '45-50 wat betreft de oorlogshandelingen in Indonesië, wat de overweging rechtvaardigt om in ieder geval daarbij ook de vraag te betrekken wat de gevolgen zijn geweest van de oorlog '42-'45 voor de Indisch-Europese gemeenschap **toen en nu**;
- de “Indische Kwestie” naast de betaling van niet uitgekeerde salarissen in de periode '42-'45 eveneens de vergoeding van geleden oorlogsschade betreft alsmede de erkenning en verontschuldiging voor de onbehoorlijke behandeling van de Nederlanders uit Nederlands-Indië;

Constaterende dat:

- Staatssecretaris van VWS, Martin van Rijn, een belangrijke en voortvarende stap heeft gezet in een gedeeltelijke backpay regeling als deeloplossing van de Indische Kwestie;
- het overleg met de Indische Gemeenschap heeft geresulteerd in de huidige Backpay-regeling. Het gaat dan om de niet uitbetaalde salarissen aan ambtenaren en militairen, die in dienst waren van het Nederlands-Indisch Gouvernement gedurende de Japanse bezetting én die nu zelf nog in leven zijn.
- Het verzoek vanuit de Indische gemeenschap aan de Regering om documenten en informatie over de Indische Kwestie openbaar te maken niet wordt ingewilligd, cf. een uitspraak van de Raad van State van 28 december j.l.

Verzoekt het Congres:

Om het Partijbestuur, de Tweede Kamerfractie en de Regering dringend op te roepen om in overleg met de Indische op zo kort mogelijke termijn naar een bevredigende oplossing te komen van de Indische Kwestie en hiervoor brede steun zien te verwerven bij andere politieke partijen.

Toelichting Actuele motie de” Indische Kwestie”, PvdA-congres

Op 3 november 2015 heeft staatssecretaris Martin van Rijn na een periode van meer dan 70 jaar een impasse doorbroken bij de tot standkoming van een deeloplossing voor de “Indische Kwestie”¹. Door hem is een regeling tot stand gebracht met betrekking tot het toekennen van een eenmalige uitkering aan hen die als ambtenaar of militair ten tijde van de Japanse bezetting van het Nederlands-Indische Gouvernement en aan wie gedurende deze periode een dan wel onvolledig salaris is uitbetaald. (Uitkeringsregeling Backpay²). Hiervoor kwamen in aanmerking die belanghebbenden die op 15 augustus 2015 in leven waren, of de erfgenamen als de belanghebbende op of na 15 augustus 2015 is overleden.

¹ Zie voor een beknopt overzicht van de “Indische Kwestie”: “Eindspel Indische Kwestie”, Henk Harcksen, lezing 18 oktober 2015 in Bronbeek, <https://indisch4ever.nu/2015/11/20/eindspel-indische-kwestie/>

² Staatscourant, nr 47434, 24 december 2015

Belangrijk is om te vermelden dat de staatssecretaris in het schrijven aan de belanghebbenden het volgende in zijn brief opneemt:

Betreft : Erkenning rechthebbende backpay-regeling – finale tegemoetkoming

- De regering erkent haar morele verantwoordelijkheid voor de wijze waarop is omgegaan met achterstallige salarissen (backpay) aan ambtenaren en militairen die gedurende de Japanse bezetting in dienst waren van het Nederlands-Indisch Gouvernement.
- Deze erkenning wordt bevestigd na bestudering van de NIOD-rapporten, waarin deze historie chronologisch is beschreven.
- De regering betreurt de wijze waarop de backpaykwestie en het rechtsherstel de afgelopen decennia is verlopen.
- Dit verleden kan niet ongedaan worden gemaakt. In dat besef verheugt het mij dat er nu een Uiteringsregeling Backpay tot stand is gebracht.
- Nu, 70 jaar na beëindiging van de Tweede Wereldoorlog in Azië, hoopt de regering dat dit enige berusting en troost zal geven, ondanks het leed en verdriet dat u hebt ondergaan.

Op basis van deze deelregeling moet het mogelijk zijn om de gehele Indische Kwestie op te lossen: een ereschuld van de regering aan de Indische Gemeenschap.

Martin van Rijn is de eerste staatssecretaris die zelf de NIOD rapporten heeft bestudeerd en ook gesproken heeft met de onderzoekers en samenstellers van de NIOD-rapporten³

Het huidige kabinet laat grootschalig wetenschappelijk onderzoek doen naar de dekolonisatie van Nederlands-Indië tussen 1945 en 1949. “Wij moeten in de spiegel van ons eigen verleden durven kijken” zei minister Koenders van Buitenlandse Zaken na afloop van de ministerraad (2 dec.2016) waarin het historisch besluit is genomen⁴.

De Indische Kwestie heeft direct te maken met het durven kijken in de spiegel van ons verleden. Over de Indische Kwestie is veel wetenschappelijk onderzoek verricht. Dat alleen al maakt dit onderwerp urgent om zo spoedig mogelijk over deze kwestie een oplossing tot stand te brengen. Dit maakt deze motie actueler dan ooit.

Een verzoek van het Indisch Platform om alle documenten betreffende de Indische Kwestie beschikbaar te stellen is door een uitspraak van de Raad van State geblokkeerd⁵. De volledigheid van het dossier over de Indische Kwestie wordt daarmee geblokkeerd wat tot nieuwe vraagtekens leidt. Vraagtekens die snel opgelost kunnen worden.

Tot slot: De groep eerste generatie oorlogsgetroffenen wordt met het jaar kleiner en kleiner. Voor de tweede en volgende generaties wordt steeds belangrijker dat de Indische Kwestie eindelijk opgelost wordt: **“Geërfd leed hakt er misschien wel dieper in dan beleefd leed”**⁶

Congres, Partijgenoten, ik reken op u.

Peter Flohr, Loon op Zand
2de generatie Indische-Nederlander

³ ‘Indische rekening’: Indië, Nederland en de backpay-kwestie van Hans Meijer en ‘Sporen van vernieling’: Oorlogsschade, roof en rechtsherstel in Indonesië 1940-1957 van Peter Keppy

⁴ <http://nos.nl/artikel/2146126-kabinet-we-moeten-in-de-spiegel-van-het-indie-verleden-durven-kijken.html>

⁵ https://www.raadvanstate.nl/uitspraken/zoeken-in-uitspraken/tekst-uitspraak.html?id=89853&summary_only=&q=201507930%2F1 (28 dec 2016)

⁶ Gé Reinders, “Het Zakdoekje: Een zoektocht naar het verzetsverleden van mijn moeder”, Nijgh & van Ditmar, 2010, blz. 222